

dr Waldemar Chorążyczewski

ARCHIWISTA PRZYSZŁOŚCI

W jakiej perspektywie czasowej futurologia ma sens? Prawdopodobnie tylko jednej generacji. Jak można przewidzieć przyszłość? Przez prostą ekstrapolację zjawisk obserwowanych współcześnie. Jest to droga najczęstsza i ostrożna. Można też wizjonersko i intuicyjnie wskazać zjawiska nie dominujące aktualnie, mniej dostrzegalne, ale które mają przed sobą, naszym zdaniem, przyszłość. Oczywiście w ten sposób też możemy się pomylić i to bardzo łatwo. Jeślibyśmy poszli pierwszą drogą – ekstrapolacji współczesności – uwagę skupić należy na elektronicznej administracji, elektronicznej dokumentacji i elektronicznych archiwach. Należy się spodziewać, że znikną wreszcie bariery finansowe i psychologiczne, a co za tym idzie informatyzacja naszego życia dokona się rzeczywiście. Cyberprzestrzeń stanie się niezbędną do życia jak powietrze i woda. Tylko że stając się tak oczywista, przestanie być problemem. Stosując drugą, ryzykowniejszą, ale i owocniejszą metodę poszukiwań futurologicznych, należy wybrać ze współczesności element wciąż jeszcze marginalny, ale który może, uwzględniając jakieś rzeczowe przesłanki, zdominować przyszłość. Co to jest społeczeństwo informacyjne? Jest to takie społeczeństwo, w którym największym dobrem jest informacja, a procesy jej tworzenia, gromadzenia i przekazywania są postrzegane jako właściwe procesy życiowe społeczeństwa. Właśnie komunikację pomiędzy archiwum a społeczeństwem uznałbym za przyszłą dominantę zawodu archiwisty. Do rangi czynności pierwszoplanowych urośnie funkcja edukacyjna archiwów. Archiwiści sami lub częściej w kooperacji ze szkołą i innymi służbami informacyjnymi będą kształtowały w społeczeństwie postawy uznane za właściwe. Przy czym cechą wszystkich tych działań będzie przekonanie, iż refleksja nad przeszłością powinna być istotnym elementem życia umysłowego współczesnego społeczeństwa. Tym samym edukując społeczeństwo archiwiści skupią się na promowaniu samych siebie, na tworzeniu atmosfery, w której nikt nie będzie wątpił, iż archiwa pełnią ważną rolę społeczną i warto łożyć na nie pieniądze. Te dwa zakresy działalności komunikacyjnej archiwum – działalność edukacyjna, której celem jest kształtowanie wiedzy i postaw społecznych, oraz działalność promocyjna obliczona na pozytywną reakcję społeczeństwa w stosunku do archiwum, zyskają priorytet, a przez to ukształtują profil zawodowy archiwisty przyszłości.